

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Compendium memorandorum vires naturales et commoda
comprehendens a Plinio data**

Duval, Robert

[Paris], zwischen 8. Mai und 20. Nov. 1500

Liber xiii [...]

[urn:nbn:de:bsz:31-293518](#)

concessum. Quondam in duobus tamen ortis utroque regio. altero iugera
viginti non amplius. altero pauciorum. Seruit hec nunc & tributa
pendit: cum sua gente. Maleolis seri dicitur ut vitis. & implet colles
vinearum modo. Tondetur similiter fruticans. ac rastris nitescit.
folium proximum tuberi perpetua coma. Seuiere in eandem iudei si
cut in vitam quoque suam contra defendere romani. & dimicatum pro
frutice est. Seritque nunc eam fistus. Nec unquam fuit numerosior aut pre
tor. Proceritas intra bina cubita consistit. Ramus crassior myrto.
Incidit vitro. lapide. osseisque cultelis. ferro ledi vitalia odit. Emori
tur protinus. Eadem amputari superuacua patiens. Incidentis manu
libratur artifici temperamento nequid ultra corticem violet. Succus e
plaga manat mire suavitatis que obprobiam sum vocatur. sed tenui
gutta. ploratu lanis parua colligitur in cornua. Ex his nouo fistili
conditur crassior similis oleo. & in musto condita. Rubescit deinceps
de similique durescit. & translucida. Alexandro magno res ibi ge
rente toto die estiuovnam concham impleri iustum erat. Deputata
farmenta in merce sunt. xilobalsamnum vocatur. & coquuntur in vnguentis
pro succo ipsum substituere officine. Corticis etiam ad medica
menta precium est. Precipua autem gratia lacrime. Secunda semini. ter
tia cortici minima ligno. Ex hoc buxosum est optimum quod est odo
ratissimum. mordens gustu. feruensque in ore. Adulteratur petre
hipericum quod coarguit magnitudine seu longitudine. odoris igna
nia. sapore piperis. Lachrime probatio: ut sit pinguis. tenuis. mo
dice rufa. In fricando odorata. Secundus candido colos. peior yel
tidis: crassusque pessimus niger. Quippe ut oleum senescit.

Hec de duodecimo

Iber. xiii. de vnguentis & arboribus ultra marinis no
stro climati ignotis

Ca. ii. Vnguenta optime seruentur in
alabastris. Odores in oleo

Odores in oleo Quod diuturnitati eorum tanto utilius est: quanto pri
mum huius: ut ex amigdalais. Et ipsa vngueta vetustate meliora. Sol ini
micus iis. Quod obrem in umbra coquuntur plumbeis yasis.

Ca. iii. irridet eos qui vnguentis re
dolentibus utuntur

Ecce est materia luctus e cunctis maxime superuacui. marg
h rite enim gemeq; ad heredem transerunt. vestes plongant ipsi

vnguenta ilico expirant: ac suis mortuntur horis. Summa cōmen
datio eorū ut transiuntē feminam odor imidet: etiam aliud agen
tem. Exceduntq; quadragenos denarios libra, tantum emituryolu
luptas aliena.

Iber. xiiii. tractat devitibus racemis yinis, eorum con
seruatione, & confectione.

Prologus

Illud satis mirari nequeo interisse arborum quartūdā
memoriā, atq; etiā nominū (que auctores prodidere) noticiā. Tāta
priscorū cura fertilior aut industria felicior fuit. Quis enim non cō
municato oībe terrarū maiestate romani imperii p̄fecissevitam pu
tet: cōmercio terū ac sociatate feste pacis: omniaq; etiā que occul
ta ante fuerant in promiscuo vſu facta! Circa alia mentes hominū
detinentur, & auaricie tantū artes coluntur. Reges innumeri hono
re arcium colebantur, & in ostentatione has preferebant: opem &
immortalitatē sibi per eas progari arbitrantes. Quare abundabat
& premia & opere vite. Posterius laxitas mundi & terū amplitudo
damno fuit.

Ca. primum de vitiū natura & ea rum conseruatione.

Durant vte per h̄iemē pensili cōcamerate modo. Alie in sua tantū
cōtinentur anima olis fūtilibus. & insuper dolis incluse stipatevi
naceis circūstūdātib⁹. Aliis gratiā qui & vīnis fūmus affert, fabrilis
q; his gloriā in fornacibus affrice Tiberit cesaris auctoritas fecit.
Quin & patientia nomē aciuis datt: passis Cōdūtur & mustovue
vinoq; suo inebriantur. Alie decocte in musto dulcescunt. Alie so
bolem nouam in matre ipsa expectant trāslucide vitro, affertq; aci
nis tandem quam in dolis amphoris ve duratricem illam firmita
tem austertas picis infusa pediculo. Iam inuēta vitis picem habēs
per se in vino respiciensq; viennesem agrum

Ca. v. de vini natura.

Ino natura est exhausto accendi calore viscera intus: foris
v infuso refrigerandi. Nec alienum fuerit cōmemorare hoc
loco androcidis ad alexandrū scriptum: Vinum potaturus
tex memento te potare sanguinem terre. Sicuti venenū est homini
cicuta ita & vinum. Neq; viribus corporis utilius aliud: neq; volu
ptatibus aliud perniciosius; si modus absit.

Androcidis